

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: ПРИРОДА И ДРУШТВО

РАЗРЕД: ДРУГИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 2

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 72

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Општи циљ програма

- да на основу непосредног посматрања и упознавања природе и друштва, усмјерава сазнајне процесе ученика о природи и друштву у мјесту и ужем завичају;
- да омогући разумијевање међусобне условљености и повезаности појава, односа и процеса у природи међу људима у друштву,
- да омогући разумијевање вриједности и улоге људског рада у мијењању природе;
- да активним учешћем у животу и раду колектива и средине омогући ученицима да, у складу са својим могућностима, схвате суштину односа међу људима и у друштву, да доживе своју статусну улогу равноправних чланова заједнице.

Посебни циљеви програма

- да систематизује искуства која су ученици стекли прије поласка у школу, да та искуства богате и проширују сазнањима о живом и неживом свијету, предметима, појавама и процесима из своје околине;
- да код ученика развије способност посматрања и да организованим непосредним посматрањем (тактилним, аудитивним, олфактивним) природе и појава у природи и друштву богати ученичко сазнање новим представама и појмовима;
- да помаже развијање способности рационалног учења, памћења и мишљења, машту и говор;
- да оспособљава ученике за разумијевање природних појава, међусобну условљеност и повезаност живе и неживе природе;
- да упознавањем са људским дјелатностима у мјесту и околини, развија код ученика љубав према раду.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА :

Наставна тема

Оквирни број часова

1. Упознавање школе	8
2. Упознавање породице	13
3. Ученик у саобраћају	8
4. Оријентација у времену и годишња доба	18
5. Изглед мјеста и околине и рад људи у мјесту	13
6. Биљке и животиње	12

Оперативни циљеви/Исходи	Садржаји програма /Појмови	Корелација са другим наставним предметима
Тема 1: Упознавање школе (8)		
<p>Ученик треба да :</p> <ul style="list-style-type: none"> • именује назив школе; • стекне представе о изгледу школе и распореду појединих просторија у школи (нарочито хигијенских чворова, улазног хола, своје учионице) као и да се почне самостално кретати (по могућности) у оквиру школске зграде; • се самостално креће по учионици и да зна распоред намјештаја и појединих предмета; • објасни одржавање хигијене у просторијама; • објасни дужности редара, вријеме доласка и боравка у школи, културно понашање; • објасни чување личних и заједничких ствари; • прикаже односе између ученика и ученика и наставника. 	<ul style="list-style-type: none"> • Моја школа; • Учионица; • Живот и рад у школи; • Одјељење. 	<p>Ликовна култура (моделовање тродимензионалних облика). Српски језик (садржаји из књижевности). Математика (предмети у простору и односи међу њима, скупови).</p>
Тема 2: Упознавање породице (13)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • идентификује чланове уже породице и односе у њој; • објасни обавезе одраслих чланова и дјеце; • објасни понашање у гостима, посјетама и другим свечаностима; • идентификује просторије и намјештај и уређаје у кући или у стану; • објасни њихову намјену и значај, те правилно кориштење и руковање њима у стану; • објасни правилан начин здравог живота и хигијенских навика. 	<ul style="list-style-type: none"> • Моја породица; • Сви у породици радимо; • Имамо госте; • Родитељски дом; • Уређаји у дому; • Услови за живот и здравље. 	<p>Математика (скупови). Ликовна култура (моделовање и обликовање).</p>
Тема 3: Учесник у саобраћају (8)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • покаже пут од куће до школе на макети, да (у складу са могућностима) познаје пут од куће до школе; 	<ul style="list-style-type: none"> • Пут до школе; • Саобраћајни оријентери и знакови; • Саобраћај у мом мјесту; • Понашање у саобраћају. 	<p>Ликовна култура (цртање, моделовање тродимензионалних облика). Српски језик (садржаји из књижевности и културе</p>

<ul style="list-style-type: none"> се креће уз помоћ друга, а у добро познатом отвореном простору донекле и помоћу штапа; познаје основне оријентире при кретању у свом мјесту; наброји правила понашања у саобраћају; схвати термин пјешачки прелаз, саобраћајни знак, саобраћајна средства. 		изражавања).
Тема 4: Оријентација у времену и годишња доба (18)		
<p>Ученик треба да :</p> <ul style="list-style-type: none"> идентификује дијелове дана; наброји називе и редослијед дана у седмици; именује годину; наброји годишња доба: јесен и зима, прољеће и љето; наброји обиљежја годишњих доба; објасни рад људи у годишњим добима; разликује одијевање у одређеним годишњим добима; објасни заштиту здравља. 	<ul style="list-style-type: none"> Дијелови дана Седмица Година и годишње доба Јесен и обиљежја јесени Јесење вријеме Зима и обиљежја зиме Прољеће и обиљежја прољећа Прољећно вријеме Љето и обиљежја љета 	Ликовна култура (цртање, моделовање тродимензионалних облика). Српски језик (садржаји из књижевности и културе изражавања).
Тема 5: Изглед мјеста и околине и рад људи у мјесту (13)		
<p>Ученик треба да :</p> <ul style="list-style-type: none"> именује и по могућности зна гдје се налазе важнији објекти у мјесту; препозна природне љепоте и изглед околине мјеста; мјесто некад и сад; наброји историјске личности и значајне датуме за мјесто; наброји занимања људи у мјесту; идентификује предузећа и продавнице у мјесту. 	<ul style="list-style-type: none"> Моје мјесто се изграђује; Моје мјесто некада; Значајни датуми; Занимање људи у мом мјесту; Значајна предузећа; Продавнице. 	Ликовна култура (цртање, модели објеката – макете, моделовање тродимензионалних облика). Српски језик (садржаји из књижевности и културе изражавања).
Тема 6: Биљке и животиње (12)		
<p>Ученик треба да :</p> <ul style="list-style-type: none"> препознаје (тактилно и аудитивно) и именује биљке и животиње своје околине; објасни њихов значај за човјека; објасни њихов изглед, начин живота, исхране, његе; наброји користи за човјека; 	<ul style="list-style-type: none"> Карактеристичне биљке мјеста и околине; Собне и украсне биљке; Значај биљака за човјека; Домаће животиње; Дивље животиње; Обиљежја дивљих животиња. 	Ликовна култура (цртање, моделовање тродимензионалних облика) Српски језик (садржаји из књижевности)

<ul style="list-style-type: none"> • препознаје и именује дивље животиње; • објасни њихов начин живота, користи и опасности од дивљих животиња. 		
---	--	--

ДИДАКТИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ:

- да би ученик могао у потпуности пратити и савладати програм неопходно је припремити наставна средства која најбоље одговарају перцепцији чула додира и слуха а понекад и мириса (природна средства, модели биљака и животиња);
- кућни уређаји, модели кућних уређаја, модели намјештаја, аудио касете;
- код обраде садржаја из области саобраћаја и познавања околине најбоље би било што више времена провести с учеником у шетњи, а ту прилику искористити да се ученик боље научи кретати уз помоћ пратиоца, али и уз помоћ бијелог штапа;
- макета мјеста, појединих насеља и зграда, рељеф околине;
- уз помоћ родитеља настојати да ученик познаје основне оријентире (веће раскрснице, зграде и сл.) при кретању у свом мјесту;
- уколико наставник не посједује макету мјеста, неопходно је прибјећи импровизацији у оквиру постојећих наставних средстава и дидактичког материјала како би ученици донекле имали представе о области коју обрађују;
- природна средства (биљке и животиње), модели биљака и животиња , рељефни цртежи, Брајева машина.